

SMILTENES NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Reg. Nr. 90009067337, Dārza iela 3, Smiltene, Smiltenes novads, LV-4729
tālr. 64774844, e-pasts pasts@smiltenesnovads.lv

LĒMUMS Smiltenē

2023. gada 21. septembrī

Nr.465
(protokols Nr.14.,42§.)

Par Smiltenes novada pašvaldības dibināto vispārējās un pirmsskolas izglītības iestāžu tīkla attīstības modeļa un kritēriju apstiprināšanu

Izglītības nozarē pēdējo gadu laikā ir uzsāktas būtiskas reformas, kas paredz visu izglītības līmeņu sakārtošanu, mazinot sistēmas sadrumstalotību, koncentrējot iestāžu pārvaldību, stiprinot ārējo novērtēšanu, palielinot izglītības iestādes autonomiju.

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta desmitā daļa nosaka, ka valsts pārvaldi organizē pēc iespējas efektīvi. Valsts pārvaldes institucionālo sistēmu pastāvīgi pārbauda un, ja nepieciešams, pilnveido, izvērtējot arī funkciju apjomu, nepieciešamību un koncentrācijas pakāpi, normatīvā regulējuma apjomu un detalizāciju un apsverot deleģēšanas iespējas vai ārpakalpojuma izmantošanu.

Pašvaldību likuma 10.panta pirmās daļas 8.punkts noteic, ka dome ir tiesīga izlemt ikvienu pašvaldības kompetences jautājumu. Tikai domes kompetencē ir izveidot un reorganizēt pašvaldības administrāciju, tostarp izveidot, reorganizēt un likvidēt tās sastāvā esošās institūcijas, kā arī izdot pašvaldības institūciju nolikumus.

Ministru kabineta 2021. gada 22. jūnija rīkojums Nr. 436 "Par Izglītības attīstības pamatnostādēm 2021. - 2027. gadam" paredz vairākus rīcības virzienus un uzdevumus politikas mērķa sasniegšanai, piemēram, vispārējās izglītības nodrošinājums ar mūsdienīgas un kvalitatīvas izglītības īstenošanai nepieciešamajiem resursiem, pilnveidotu mācību vidi un infrastruktūru, kā arī ilgtspējīga un efektīva izglītības sistēmas un resursu pārvaldība.

Atbilstoši Smiltenes novada pašvaldības Izglītības nozares attīstības stratēģija 2023. – 2028. gadam Rīcības plāns 2023.-2028. gadam kā viens no pasākumiem ir noteikt prioritārās izglītības iestādes, kuras ilgtspējīgi attīstīt un ieguldīt līdzekļus balstoties uz noteiktiem faktoriem, kā arī Stratēģijas ieviešanas uzraudzības pamatā ir regulārs izvērtējums par to, vai un kā tiek īstenotas rīcības plānā noteiktās darbības. Izglītības pārvaldes uzdevums ir regulāri iegūt un apkopot informāciju no izglītības iestādēm un citām iesaistītajām pusēm un sadarbības partneriem, tādējādi, cita starpā, organizējot izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas ieviešanu.

Pamatojoties uz Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 4.punktu, 10.panta pirmās daļas 8., 19. un 21.punktu, Valsts pārvaldes iekārtas likuma 73.panta pirmās daļas 4.punktu, Izglītības likuma 17.panta trešās daļas 1.¹ punktu, Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 4.punktu un 10.panta pirmās daļas 8., 19. un 21.punktu, Smiltenes novada pašvaldības domes Izglītības, kultūras un sporta jautājumu pastāvīgās komitejas 2023. gada 12. septembra atzinumu (sēdes protokols Nr.10), atklāti balsojot ar 12 balsīm "Par" (Ainārs Mežulis, Andris Abrāmovs, Astrīda Harju, Dainis Aļeksejevs, Edgars Avotiņš, Gita Mūrniece, Iluta Apine, Inga Ērgle, Māris Zālītis, Mārtiņš Vīgants, Otārs Putrālis, Raivis Vizulis), "Pret" – 1 (Jānis Āboliņš), "Atturas" – nav,

Smiltenes novada pašvaldības dome

NOLEMJ:

1. Apstiprināt Smiltenes novada pašvaldības dibināto vispārējās un pirmsskolas izglītības iestāžu tīkla attīstības modeli un kritērijus saskaņā ar pielikumu.
2. Par lēmuma izpildi atbild Smiltenes novada Izglītības pārvaldes vadītājs.
3. Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Domes priekšsēdētājs

E.Avotiņš

SMILTENES NOVADA IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU TĪKLA ATTĪSTĪBAS MODELIS UN KRITĒRIJI

Vispārējās izglītības iestāžu tīkls

Izglītības iestāžu tīkla sakārtošanas nepieciešamību ietekmē daudzi faktori, taču visbūtiskāk demogrāfiskais un nodarbinātības, tajā skaitā pedagogu nodarbinātība, nodrošinājums un atalgojums, kā arī administratīvi teritoriālā reforma, izglītības pakalpojumu nodrošinājumam pieejamais finansējuma apmērs (gan valsts, gan pašvaldību līmenī), finansējuma modelis, kā arī nepārtraukta vajadzība vairot izglītības pakalpojumu kvalitāti un daudzi citi.

Ir izvirzīti vairāki uzdevumi ar mērķi nodrošināt pieejamus, kvalitatīvus un iekļaujošus izglītības pakalpojumus, un attīstības programmas rīcības plānā tiek definētas vairākas rīcības, kuru īstenošanas rezultātā dotajā laika periodā izglītības iestāžu tīkla attīstības un pakalpojumu pieejamības kontekstā ir paredzēts sasniegt sekojošus rezultatīvos rādītājus:

- 1) veikts esošo izglītības iestāžu izvērtējums;
- 2) mērķtiecīgi īstenotas aktivitātes izglītības saturā un procesā, kā arī infrastruktūras pilnveidei, sekmējot vienlīdzīgi kvalitatīvas izglītības ieguvi visa novada teritorijā;
- 3) nodrošināta pirmsskolas un sākumskolas izglītība pēc iespējas tuvāk izglītojamo dzīvesvietai;
- 4) regulāri veikts izvērtējums par interešu un profesionālās ievirzes izglītības pieprasījumu/interesi;
- 5) apzinātas iespējas paplašināt sabiedriskā transporta pieejamību interešu un profesionālās ievirzes izglītības ieguvei;
- 6) pilnveidota transporta pieejamība lauku teritorijās interešu un profesionālās ievirzes izglītības apguvei;

Tiek izvirzīti sekojoši uzstādījumi turpmākajam rīcību modelim izglītības iestāžu tīkla sakārtošanai Smiltenes novadā:

- 1. Nostiprināt principu, ka pirmsskolas un sākumskolas 1.posma (1.-3.kl.) izglītība ir pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai;**
- 2. Definēt un apstiprināt kritēriju kopu, kas regulāri monitorējami un respektējami.**

KRITĒRIJI VISPĀRĒJĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU TĪKLA SAKĀRTOSANAI

Lai nodrošinātu pārredzamu un vienotos kritērijos balstītu lēmumu pieņemšanu izglītības iestāžu tīkla optimizācijai un attīstībai Smiltenes novadā, ir definēta kritēriju kopa – primārie un sekundārie kritēriji (skatīt tabulā), kas regulāri monitorējami un respektējami, pieņemot lēmumus par vispārējās izglītības iestāžu tīkla reformām.

1. tabula Kritēriju kopa izglītības iestāžu tīkla sakārtošanas modelim

KRITĒRIJU KOPA IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU TĪKLA SAKĀRTOŠAS MODELIM SMILTENES NOVADĀ	
Primārie kritēriji	Sekundārie kritēriji
<p>1. Izglītojamo skaits un ar to saistītais normatīvais regulējums nacionālā līmenī (šobrīd MK noteikumi Nr. 583 un Nr. 376).</p> <p>2. OCE rezultāti (kritērijs attiecināms uz vidusskolām). VP rezultāti (kritērijs attiecināms uz pamatskolām).</p>	<p>1. Izglītības iestādes noslogojums jeb piepildījums (kritērijs attiecināms uz vispārizglītojošajām skolām).</p> <p>2. Kopējais finansējums uz 1 izglītojamo (kritērijs attiecināms uz vispārizglītojošajām skolām).</p> <p>3. Izglītojamo skaita prognozes nākotnē.</p> <p>4. Smiltenes novada skolēns/skolotājs attiecība.</p> <p>5. Sabiedrības un iesaistīto pušu (izglītojamo, vecāku, pedagogu) apmierinātības rādītāji – atsauksmes un sūdzības, kā arī IP veiktās aptaujas u.c. dati.</p> <p>6. Pedagogu slodžu īpatsvars no kopējā izglītības iestādes darbinieku slodžu kopskaita (rādītājs norāda uz resursu novirzīšanu izglītības mērķu sasniegšanai).</p> <p>7. Administrācijas darbinieku (izglītības iestādes vadītāja un vietnieku) likmju skaits uz 100 izglītojamajiem (rādītājs norāda uz to, cik efektīvs ir izglītības iestādes administrācijas darbs un ar to saistītie izdevumi atbilstoši izglītojamo skaitam).</p> <p>8. Infrastruktūras stāvoklis un atbilstība mērķiem.</p> <p>9. Pedagogu vecuma struktūra un profesionālā kvalifikācija.</p> <p>10. Izglītības iestādes akreditācijas rezultāti.</p> <p>11. Izglītības iestādes vadītāja novērtēšanas rezultāti.</p> <p>12. Mobilitāte un transporta iespējas – vērtējums par izglītības ieguves alternatīvām.</p> <p>13. Finansējuma, t.sk. valsts un ES fondu, piesaistes potenciāls.</p>
<p>PRIMĀRO KRITĒRIJU PIEMĒROŠANAS NOSACĪJUMI</p> <p>→ Iespēju robežās visi primārie kritēriji vērtējami 3 gadu periodā;</p> <p>→ Ja izglītības iestādei tiek konstatēta neatbilstība 3 (trīs) gadus pēc kārtas, tad jāizskata iespējamie reorganizācijas scenāriji kontekstā ar papildu informāciju, kuru sniedz sekundāro kritēriju analīze.</p> <p>→ Lēmumu pieņemšana par jaunu izglītības iestāžu dibināšanu vai pakalpojumu reorganizēšanu esošajās iestādēs pamatā ir balstāma izglītojamo skaita kritērijā un principā, ka pirmsskolas un 1.-3. klašu izglītība ir pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai</p>	<p>SEKUNDĀRO KRITĒRIJU PIEMĒROŠANAS NOSACĪJUMI</p> <p>→ Sekundārie kritēriji ir uzskaitīti, taču piemērojami pēc situācijas;</p> <p>→ Pēc deputātu ierosinājuma sekundārie kritēriji ir maināmi vai papildināmi.</p>

2.tabula: Primāro kritēriju detalizēts apraksts

Nr.	Kritērija nosaukums un apraksts
1.	<p>IZGLĪTOJAMO SKAITS</p> <p>Rādītājs liecina par izglītības iestādes iespējām veidot optimāla izmēra klašu/grupu komplektus un nodrošināt izglītības pēctecību. Šis kritērijs ir svarīgs gan fiksējot demogrāfisko situāciju, gan skaidri norādot uz to, ka izglītības iestāde nevar pildīt sociālo funkciju kā primāro, tās pamatzdevums ir saistīts ar izglītojošo, t.sk. kultūrizglītības funkciju. Taču, lai viens izglītojamais nebūtu kā robežpunkts, kuru nesasniedzot izglītības iestāde vairs nevarētu pastāvēt, nosakot minimālo izglītojamo skaitu izglītības iestādē, Pašvaldība pieļauj 5% svārstību izglītojamo skaita ziņā gan klašu grupā, gan starp tām. Kritērija noteikšanai tiek izmantoti VIIS dati uz katru mācību gada 1. septembri</p> <p>1.1. Pirmsskola: kopumā jāturpina nodrošināt pakalpojums pēc iespējas tuvu dzīvesvietai; → kritērijs: ja trīs gadus pēc kārtas iestādes kopējais audzēkņu skaits ir mazāks par 50, tad izskatīt iespēju veidot vienu iestādi ar citu vispārizglītojošo skolu, vai citu pirmsskolas izglītības iestādi;</p> <p>→ kritērijs: ja pirmsskolas izglītības iestādes realizācijas vietā kopējais audzēkņu skaits ir mazāks par 16 bērniem grupā, tad izskatīt iespēju realizācijas vietu slēgt.</p> <p>1.2. Sākumskolas 1.posms (1.-3.kl.): jāturpina nodrošināt pakalpojums pēc iespējas tuvu dzīvesvietai;</p> <p>→ kritērijs: ja trīs gadus pēc kārtas izglītojamo skaits 1.-3.kl. posmā ir mazāks par 30, pirmsskolas posmā 16 un kopējais izglītojamo skaits ir mazāks par 46, tad izskatīt iespēju reorganizēt vai veidot vienu iestādi ar citu vispārizglītojošo izglītības iestādi;</p> <p>→ kritērijs: ja pamatzglītības iestādes realizācijas vietā 1.-3.kl. posmā ir mazāks par 24, pirmsskolas posmā 16, tad izskatīt iespēju realizācijas vietu slēgt.</p> <p>2.posms (4.-6.kl.):</p> <p>→ kritērijs: ja trīs gadus pēc kārtas izglītojamo skaits 4.-6.kl. posmā ir mazāks par 33, pirmsskolas posmā 16 un kopējais izglītojamo skaits iestādē 1.-6.kl. posmā mazāks par 63, tad izskatīt iespēju reorganizēt par sākumskolu, kas īsteno 1.-3. klašu izglītību vai veidot vienu iestādi ar citu vispārizglītojošo izglītības iestādi;</p> <p>→ kritērijs: ja pamatzglītības iestādes realizācijas vietā 4.-6.kl. posmā ir mazāks par 27, pirmsskolas posmā 16, tad izskatīt iespēju realizācijas vietu slēgt vai reorganizēt.</p> <p>1.3. Pamatskolas:</p> <p>→ kritērijs: ja trīs gadus pēc kārtas izglītojamo skaits 7.-9.kl. posmā ir mazāks par 36, pirmsskolas posmā 16 un kopējais izglītojamo skaits iestādē 1.-9.kl. posmā ir mazāks par 99, tad izskatīt iespēju reorganizēt par sākumskolu vai apvienot ar citu vispārizglītojošo izglītības iestādi;</p> <p>→ kritērijs: ja pamatzglītības iestādes realizācijas vietā 7.-9.kl. posmā ir mazāks par 30, pirmsskolas posmā 16, tad izskatīt iespēju realizācijas vietu slēgt vai reorganizēt.</p>
2.	<p>OBLIGĀTIE CENTRALIZĒTIE EKSĀMENI UN VALSTS PĀRBAUDES DARBI</p> <p>OCE indekss un VP rezultāti norāda gan par atbilstību normatīvajam regulējumam (šobrīd – MK 2018. gada 11. septembra noteikumi Nr.583 "Kritēriji un kārtība, kādā valsts piedalās vispārējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksas finansēšanā vidējās izglītības pakāpē"), gan kvalitātes rādītājam par sasniegtajiem rezultātiem eksāmenos. Abos no rādītājiem uzskaites princips ir vienāds jeb vidējais eksāmenu rezultātu indekss, kas nedrīkst būt mazāks kā OCE gadījumā noteiktais minimuma slieksnis valstī vai pašvaldības noteiktie 10% virs valstī noteiktā minimālā rādītāja, ja tie nav pretrunā ar MK noteikumiem.</p> <p>→ kritērijs: ja kādā iestādē vidējais eksāmenu rezultāts ir mazāks par 10% virs valstī noteiktā minimālā rādītāja, tad izskatīt reorganizācijas iespējas kontekstā ar izglītības iestādes sniegumu citos primārajos kritērijos.</p>

tabula: Esošās situācijas rādītāju uzskaitījums vispārējā izglītības iestādē ar pirmsskolas grupām atbilstoši kritēriju kopai

Nr. p. k.	Izglītības iestāde	1. kritērijs: IZGLĪTOJAMO SKAITS (< 50 audzēkņi)				
		2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	
1.						

tabula: Esošās situācijas rādītāju uzskaitījums pirmsskolas iestādēm atbilstoši kritēriju kopai

Nr. p. k.	Izglītības iestāde	1.kritērijs: IZGLĪTOJAMO SKAITS												2.kritērijs: OCE INDEKS, VP % (<10% virs valstī noteiktā vidējā)				
		SĀKUMSKOLAS 1.POSMS: 1.-3.kl. (< 30 posmā un PI < 16) iestādei; realizācijas vietā (< 24 posmā un PI <16), posma vienā klašu grupā																
		SĀKUMSKOLAS 2.POSMS: 4.-6.kl. (< 33 posmā un PI < 16) iestādei; realizācijas vietā (< 27 posmā. un PI <16), posma vienā klašu grupā																
		PAMATSKOLAS POSMS: 7.-9.kl. (< 36 posmā un PI < 16) iestādei; realizācijas vietā (< 30 posmā un PI <16), posma vienā klašu grupā																
		2021/2022				2022/2023				2023/2024				2021/2022	2022/2023			
		PII grupas	1.-3.kl.	4.-6.kl.	7.-9.kl.	KOPĀ	PII grupas	1.-3.kl.	4.-6.kl.	7.-9.kl.	KOPĀ	PII grupas	1.-3.kl.	4.-6.kl.	7.-9.kl.	KOPĀ	šobrīd Valsts noteiktais 40% no 2025.gada 50%	
1.																		
		SĀKUMSKOLAS																
2.		PAMATSKOLAS																
		VIDUSSKOLA																
3.			PII grupas	1.-6.kl.	7.-9.kl.	10.-12.kl.	KOPĀ	PII grupas	1.-6.kl.	7.-9.kl.	10.-12.kl.	KOPĀ	PII grupas	1.-6.kl.	7.-9.kl.	10.-12.kl.	KOPĀ	